

OBSAH

10 VČELAŘSTVÍ

— různé přístupy v praxi

11 Cesta ke včelaření

11 Povolání s tradicí

12 Včelaření ve spolcích

15 Včelař a jeho vzdělání

15 Učení činem a výměnou zkušeností

15 Povolání včelař

16 Proměna včelaření

20 VČELSTVO

— organismus jako celek a jeho funkce

21 BYTOST

21 Včela, typický hmyz

24 Dělnice

26 Trubci

27 Matka

30 Smysly včely medonosné

34 Přírodní dějiny včely medonosné

34 Druhy včel medonosných

36 Blízcí příbuzní

38 Genetika

38 Dědičnost včelstva

39 Větší než velryba

40 Včelstvo jako organismus

42 Analogie k člověku

44 Sociální spolek versus bytost zvaná včelstvo

46 VZTAHOVÉ SOUVISLOSTI

— soužití lidí a včel

47 Vztah člověka a včely

47 Vliv včely na člověka

48 Včela jako kulturní tvor

49 Znovuzrození a smrtelnost

52 Vztah ke včelám jako základ přirozeného chovu

53 Začátek a konec

54 Vztah se jmenuje blízkost

55 Dávat a brát

56 Jiný kraj, jiný mrav

57 Blízkost a odstup

58 ROJ

— rojení je víc než zrození

59 Velké pozdvižení

60 „Zemři, by ses narodil“

62 Prvoroj

62 Poroj

63 Nouzový roj

63 Rojový hrozen

64 Hledání nového příbytku

65 Chytání roje

67 Přirozené rozmnožování rojem

- 67 Kontrola rojení
 - 68 Umělé rojení
 - 69 Usazování roje
 - 71 Rozdělení vyrojeného včelstva
 - 72 Konvenční rozmnožování
 - 72 Péče o mladá včelstva
 - 75 Množení vitálních včelstev
 - 76 Roje jako dar
 - 77 Rojení je množení
-

78 MATKA

— záruka soudržnosti a obnovy včelstva

- 79 Spojitost mezi matkou a včelstvem**
- 79 Matka úlu
- 80 Královna a princezny**
- 80 Jak se líhne matka
- 80 Nouzové matky
- 81 Matky z výměny

- 82 Snubní let
 - 82 Včelaření s rojovými matkami
 - 83 Umělý chov matek
-

86 PLÁSTY

— individuální kostra včelstva

87 Stavba plástu

- 88 Vosk jako křišťál
- 88 Tvorba plástu

90 Šestiboké buňky

- 90 Různé typy buněk
- 92 Kde včely tančí...
- 92 Plást jako zásobník tepelné energie
- 92 Stopy ve vosku a na plástu
- 93 Vynález mezistěny

94 Otevřený koloběh vosku

- 96 Kosmetika a potraviny
- 96 Smysly a vosk
- 97 Dar světla a tepla

98 VČELÍ ROK — včelstvo v průběhu roku

99 Pod taktovkou slunce

100 Jaro u včel

- 100 Přechodné období
- 101 Co pozoruje včelař
- 102 Matka a zásoby
- 103 Sledování rojové nálady

104 Léto u včel

- 104 Čas loupeží
- 106 Kočování nikoli pro radost
- 107 Krmení

108 Podzim u včel

- 109 Spojování včelstev

110 Zima u včel

- 111 Včelař v zimě

114 VČELÍ DARY — od opylování přes med až po propolis

115 Proč jsou včely pro člověka důležité

116 Včela jako opylovač

- 117 Svět bez včel

118 Med – koncentrovaná síla slunce

- 118 Od květu k medu
- 119 Živel ve včelstvu
- 120 Živý med
- 120 Rozmanitost medů
- 122 Získávání medu
- 123 Člověk a med
- 124 Med jako potravina
- 125 Med jako lék
- 125 Med jako masový produkt
- 126 Pekelně dobrá potravina

127 Mateří kašička, pyl, včelí jed a propolis

- 127 Mateří kašička
- 128 Pyl
- 129 Včelí jed
- 130 Propolis

132 MÍSTO PRO VČELY — stanoviště a okolí

133 Život v horizontu květů

134 Středobod včelstva

- 134 Nabídka hnízd
 - 135 Přirozená hnízdní dutina
 - 137 Nerozběrné dílo
 - 138 Rozběrné dílo
 - 139 Nástavkové úly
 - 142 Materiály pro včelí příbytky
- #### **144 Vhodná místa a ceněná stanoviště**
- 144 Ve vzdušné výši
 - 145 Mikroklima
 - 146 Zásobování vodou

- 146 Snůškové poměry
 - 146 Kočování se včelstvy
 - 147 Právní náležitosti
-

148 NESOULAD **— víc než jen nemoci**

149 Co znamená zdraví?

- 149 Životní síly včelstva
- 151 Industrializace a globalizace

151 Nesoulad

- 152 Otravy
- 152 Nedostatečná výživa
- 152 Bezmatečnost
- 153 Infekce

154 Varroáza

- 154 Nemoc včelího plodu
- 156 Ošetření
- 158 Med na prvním místě
- 159 Absence vztahu

160 BUDOUCNOST VČELY **— zvládnutí krize místo** **provázení ke smrti**

161 Bez hmyzu není život

- 162 Včely v krizi
 - 162 Včelař kultivující
 - 163 Včely nejsou úlový systém
 - 164 Celostní výzkum o včelách
 - 164 Náhled na populační rovinu
 - 164 Šlechtění ekologické včely
 - 166 Možnosti zlepšení potravní nabídky
 - 166 Odklon od polních jedů
 - 167 Budoucnost zemědělství
 - 168 Shrnutí a výhled do budoucnosti
-

170 SERVIS

171 O autorech

- 174 Rejstřík